

EBA/GL/2024/13

9.10.2024

Ohjeet

asetuksen (EU) 2023/1114 47 ja
55 artiklan mukaisista
lunastussuunnitelmista

1. Noudattamista ja ilmoittamista koskevat velvoitteet

Näiden ohjeiden asema

1. Tämä asiakirja sisältää ohjeita, jotka on annettu asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan nojalla ¹. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten ja finanssilaitosten on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita.
2. Ohjeissa esitetään Euroopan pankkiviranomaisen näkemys Euroopan finanssivalvojen järjestelmässä toteutettavista asianmukaisista valvontakäytännöistä tai siitä, miten unionin lainsäädäntöä tulisi soveltaa tietyllä alalla. Asetuksen (EU) 2023/1114 ² 3 artiklan 1 kohdan 35 alakohdassa määriteltyjen toimivaltaisten viranomaisten, joihin näitä ohjeita sovelletaan, tulisi noudattaa ohjeita sisällyttämällä ne tarpeen mukaan valvontakäytäntöihinsä (esim. muuttamalla oikeudellisia lähtökohtia tai valvontamenettelyjä).

Raportointivaatimukset

3. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle viimeistään 10.02.2025, noudattavatko ne tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, sekä syyt niiden noudattamatta jättämiseen. Jos ilmoitusta ei toimiteta tähän määräaikaan mennessä, Euroopan pankkiviranomainen katsoo, etteivät toimivaltaiset viranomaiset noudata ohjeita. Ilmoitukset lähetetään EPV:n verkkosivustolla olevalla lomakkeella, jonka viitteeksi merkitään ”EBA/GL/2024/13”. Ilmoituksen voi lähettää ainoastaan henkilö, jolla on asianmukaiset valtuudet ilmoittaa ohjeiden noudattamisesta toimivaltaisen viranomaisen puolesta. Myös mahdollisista muutoksista vaatimuksenmukaisuuden noudattamisessa on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle.
4. Ilmoitukset julkaistaan Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1114, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 150, 9.6.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj>).

2. Sisältö, soveltamisala ja määritelmät

Sisältö

5. Näissä ohjeissa määritellään a) lunastussuunnitelman sisältö, b) tällaisen suunnitelman tarkistamisen ja päivittämisen aikataulu ja c) lunastussuunnitelman täytäntöönpanon käynnistävät tekijät, jotka omaisuusreferenssitokenien liikkeeseenlaskijoiden ja sähköisen rahan tokenien liikkeeseenlaskijoiden on laadittava ja pidettävä toiminnassa asetuksen (EU) 2023/1114 47 ja 55 artiklan mukaisesti.

Soveltamisala

6. Näitä ohjeita sovelletaan omaisuusreferenssitokenien ja sähköisen rahan tokenien liikkeeseenlaskijoihin (sellaisina kuin ne on määritelty asetuksen (EU) 2023/1114 3 artiklan 1 kohdan 6 ja 7 alakohdassa).
7. Niiden sähköisen rahan tokenien liikkeeseenlaskijoiden osalta, joiden ei tarvitse ylläpitää omaisuusreserviä (koska ne ovat joko luottolaitoksia tai sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitoksia, jotka laskevat liikkeeseen muita kuin merkittäviä tokeneita ja joiden asianomainen toimivaltainen viranomais ei ole asettanut vaatimusta asetuksen (EU) 2023/1114 58 artiklan 2 kohdan mukaisesti), ei sovelleta 4.2 kohdan jaksoja ”Omaisuusreservin kohdentaminen tokenien haltijoiden lunastusvaateiden kattamiseen” ja ”Omaisuusreservin likvidaatio”, lukuun ottamatta kohtia, joissa on nimenomainen viittaus niiden soveltamiseen soveltuvin osin. Sama pätee myös ohjeiden muihin kohtiin tai jaksoihin, jossa oletetaan, että liikkeeseenlaskijaan sovelletaan mainittua vaatimusta.

Keitä ohjeet koskevat

8. Nämä ohjeet on osoitettu asetuksen (EU) 2023/1114 3 artiklan 1 kohdan 35 alakohdassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille.
9. Ohjeet on tarkoitettu myös asetuksen (EU) 2023/1114 3 artiklan 1 kohdan 10 alakohdassa tarkoitetuille liikkeeseenlaskijoille, jotka laskevat liikkeeseen
 - i) kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 6 alakohdassa tarkoitettuja omaisuusreferenssitokeneita (omaisuusreferenssitokenien (ART:ien) liikkeeseenlaskijat) tai
 - ii) kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 7 alakohdassa tarkoitettuja sähköisen rahan tokeneita (sähköisen rahan tokenien liikkeeseenlaskijat).

Määritelmät

10. Ellei toisin mainita, näihin ohjeisiin sisältyvillä termeillä tarkoitetaan samaa kuin asetuksessa (EU) 2023/1114 käytetyillä ja määritellyillä termeillä.

3. Täytäntöönpano

Soveltamispäivä

11. Näitä ohjeita sovelletaan 10.02.2025.

4. Lunastussuunnitelmat

4.1 Suhteellisuusperiaatteen huomioon ottaminen

12. Suhteellisuusperiaatteen vuoksi lunastussuunnitelman sisällön yksityiskohtaisuuden ja säännöllisen uudelleentarkastelun tiheyden määrittämiseksi liikkeeseenlaskijoiden ja toimivaltaisen viranomaisen tulisi ottaa huomioon seuraavat perusteet:
- i. ART:ien tai EMT:ien luokittelu merkittäviksi asetuksen (EU) 2023/1114 43 ja 44 artiklan sekä 56 ja 57 artiklan mukaisesti
 - ii. sellaisten ART:ien liikkeeseenlaskijoiden ja EMT:ien liikkeeseenlaskijoiden osalta, joihin sovelletaan asetuksen (EU) 2023/1114 mukaista omaisuusreserviä koskevaa vaatimusta, reserviomaisuuden ja itse ART:n tai EMT:n koko, volatilitteetti, koostumus, keskittyminen ja luonne
 - iii. saman liikkeeseenlaskijan useat liikkeessä olevat ART:t tai EMT:t
 - iv. useampi liikkeeseenlaskija laskee liikkeelle saman ART:n tai EMT:n
 - v. liikkeeseenlaskijan liiketoimintamallin monimutkaisuus ja riskiprofiili ottaen huomioon muu rahoitustoiminta tai muu kuin rahoitustoiminta.
13. Lunastussuunnitelmien, joita ovat laatineet merkittävän AMT:n tai EMT:n liikkeeseenlaskijat tai useat liikkeeseenlaskijat, kun on kyse ART:n tai EMT:n yhteisestä liikkeeseenlaskusta, tai liikkeeseenlaskijat, joilla on useita liikkeessä olevia tokeneita, tai joiden liiketoimintamallit ovat monimutkaisia ja joilla on toimivaltaisten viranomaisten määrittämä, perustelema ja ilmoittama kohonnut riskiprofiili,
- i. on oltava yksityiskohtaisempia ja kattavampia, jotta voidaan osoittaa niiden uskottavuus, toteutettavuus ja oikea-aikainen täytäntöönpano ja
 - ii. tarkistus ja päivitys toteutetaan vähintään kerran vuodessa.
14. Liikkeeseenlaskijoiden, jotka eivät täytä 13 kohdassa esitettyjä kriteerejä, tulisi tarkistaa ja päivittää lunastussuunnitelma aina, kun jokin muutos vaikuttaa olennaisesti lunastussuunnitelman sisältöön. Tämä ei rajoita toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuutta vaatia laitoksia päivittämään lunastussuunnitelmansa useammin.

4.2 Lunastussuunnitelman yleiset periaatteet ja tavoitteet

15. Jos liikkeeseenlaskijalla on useampi kuin yksi liikkeessä oleva ART tai EMT, kunkin ART:n tai EMT:n lunastussuunnitelmassa tulisi ottaa asianmukaisesti huomioon liikkeessä olevien ART:ien ja/tai EMT:ien väliset kytkökset.
16. Näiden ohjeiden mukaisesti laadittu lunastussuunnitelma voi sisältää johtajien, kolmansien osapuolten tai keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden henkilötietoja. Asetuksen (EU) 2016/679³ 5 artiklan 1 kohdan c alakohdassa vahvistetun tietojen minimoinnin periaatteen mukaisesti tällaisten henkilötietojen tulisi olla tietoja, joiden katsotaan olevan tarpeellisia ja riittäviä. Lunastussuunnitelmia laatiessaan ja/tai lunastussuunnitelmaa arvioidessaan liikkeeseenlaskijoiden ja toimivaltaisten viranomaisten tulisi noudattaa asetuksen (EU) 2016/679 asiaankuuluvia säännöksiä. Lisäksi tällaisia henkilötietoja tulisi säilyttää tietosuojaperiaatteiden mukaisesti vain niin kauan kuin on tarpeen.

Tasapuolinen kohtelu ja tarpeettoman taloudellisen haitan välttäminen

17. Liikkeeseenlaskijoiden tulisi laatia lunastussuunnitelma määrittelemällä toimet ja menettelyt, joilla varmistetaan kaikkien tokenien haltijoiden tasapuolinen kohtelu ja tokeniin liittyvän lunastusoikeuden suojaaminen kryptovaran kuvauksessa kuvatulla tavalla asetuksen (EU) N:o 2023/1114 liitteen II mukaisesti ART:n osalta ja liitteen III mukaisesti EMT:n osalta.
18. Tätä varten lunastussuunnitelmassa tulisi vahvistaa toimet ja niihin liittyvät prosessit, joilla varmistetaan muun muassa, että lunastusoikeuden täyttämiseksi suunniteltua aikaa ja menetelmää noudatetaan asetuksen (EU) 2023/1114 ja kryptovaran kuvauksen mukaisesti.
19. Ellei kryptovaran kuvauksessa toisin ilmoiteta tai ellei sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä toisin säädetä, lunastussuunnitelmassa tulisi olettaa, että kaikkia tokenien haltijoita, joilla on sama lunastettavissa oleva token, kohdellaan yhtäläisesti ja että ne ovat etuoikeusasemaltaan samat.
20. Jotta voidaan varmistaa kaikkien tokenien haltijoiden tasapuolinen kohtelu kryptovaran kuvauksen mukaisesti, liikkeeseenlaskijan tulisi sisällyttää lunastussuunnitelmaan tieto siitä, miten yksilöllisten lunastusvaateiden lunastaminen keskeytetään, jos toimivaltainen viranomainen tekee päätöksen, jolla käynnistetään lunastussuunnitelman toteuttaminen tokenien hallittua ja kollektiivista lunastamista varten. Tätä varten liikkeeseenlaskijan tulisi ottaa huomioon kryptovaran kuvauksen säännökset sekä sovellettava lainsäädäntö, mukaan lukien asetuksen (EU) 2023/1114 46 artiklan 3 ja 4 kohta ja kansallinen maksukyvyttömyyslainsäädäntö.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

Omaisuusreservin kohdentaminen tokenien haltijoiden lunastusvaateiden kattamiseen

21. Omaisuusreservin ylläpitoa koskevan vaatimuksen piiriin kuuluvien ART:ien ja EMT:ien liikkeeseenlaskijoiden tulisi laatia lunastussuunnitelma olettaen, että asianomaisen ART:n ja EMT:n perustana olevaa jäljellä olevaa omaisuusreserviä käytetään kaikkien tokenien haltijoiden lunastusvaateiden kattamiseen, kun toimivaltainen viranomaiskatsoo, että liikkeeseenlaskija on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön täyttämään velvoitteensa kyseisiä haltijoita kohtaan. Tämä ei kuitenkaan saisi rajoittaa tokenin haltijoiden oikeutta siihen, että liikkeeseenlaskijan tulisi korvata se osa heidän saatavistaan (jos sellainen on), joka jää korvaamatta jäljellä olevan omaisuusreservin likvidaatiosta, sovellettavan lainsäädännön, mukaan lukien sovellettavan maksukyvyttömyyslainsäädännön, mukaisesti.
22. Kun otetaan huomioon, että tokenien haltijoilla on aina oikeus lunastukseen ja että lunastussuunnitelma ei saa aiheuttaa tarpeetonta taloudellista haittaa tokenien haltijoille, lunastussuunnitelmassa on ilmoitettava, miten lunastussuunnitelman toteuttamiseen liittyvät kustannukset – kuten konsulttien tai välittäjien nimittäminen tai omaisuusreservin likvidaatio – katetaan.
23. Jotta varmistetaan lunastusoikeuden tehokkuus ja se, ettei tokenien haltijoille aiheudu tarpeetonta taloudellista haittaa, liikkeeseenlaskijan tulisi varmistaa lunastussuunnitelmassa, että omaisuusreservin likvidaatiosta aiheutuvat tai muutoin lunastussuunnitelman toteuttamiseen liittyvät kustannukset voidaan ottaa omaisuusreservin likvidaatiosta saatavista tuloista vasta sen jälkeen, kun asianomaisten tokenien haltijoiden lunastusvaateiden kattamiseen tarvittava määrä on varattu.
24. Liikkeeseenlaskijoiden tulisi myös selventää lunastussuunnitelmassa, että tällaiset kustannukset eivät tarkoita edes välillisesti lunastusmaksuja, joita ei asetuksen (EU) 2023/1114 39 artiklan 3 kohdan tai 49 artiklan 6 kohdan nojalla voida määrätä tokenin haltijoille, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) 2023/1114 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamista.
25. Lunastussuunnitelmassa ilmoitetut kustannukset tulisi määrittää läpinäkyvillä prosesseilla ja niiden tulisi olla kohtuullisia ja asianmukaisesti perusteltuja.
26. Kohtia 22–25 tulisi soveltaa soveltuvin osin liikkeeseenlaskijoihin, joilla ei ole velvollisuutta ylläpitää omaisuusreserviä, sovellettavan alakohtaisen lainsäädännön mukaisesti.

Omaisuusreservin likvidaatio

27. Jotta tokenien haltijoiden vaateet voitaisiin kattaa tasapuolisesti ja välttää tarpeeton taloudellinen vahinko, sellaisten ART:ien ja EMT:ien liikkeeseenlaskijoiden, joiden on ylläpidettävä omaisuusreserviä, tulisi laatia lunastussuunnitelma, jonka tavoitteena on varmistaa, että jäljellä olevan omaisuusreservin likvidaatiosta saadut tuotot maksimoidaan kohtuullisessa ajassa.

28. Tätä varten liikkeeseenlaskijan tulisi laatia lunastusskenaariot tavanomaisissa ja stressikauden markkinaolosuhteissa ja laatia likvidaatiostrategiat, joissa otetaan huomioon omaisuusreservin koostumus.
29. Ottaen huomioon vaatimuksen, jonka mukaan lunastussuunnitelman toteuttaminen ei saa vaikuttaa omaisuusreservin markkinoiden vakauteen, tällaisissa skenaarioissa ja strategioissa tulisi ottaa huomioon omaisuusreservin olennaisuus kyseisten varojen perustana olevilla markkinoilla.
30. Tällaisia skenaarioita laatiessaan liikkeeseenlaskijoiden, joihin sovelletaan vaatimusta omaisuusreservin ylläpitämisestä, tulisi ottaa huomioon likviditeetin hallintaperiaatteet ja liikkeeseenlaskijoiden menettelyt asetuksen (EU) 2023/1114 45 artiklan 3 kohdassa säädetyn mukaisesti ja siten kuin on määritetty asetuksen (EU) 2023/1114 45 artiklan 7 kohdan b alakohdassa ja stressitestiskenaarioiden yhteisistä viiteparametreista annetuissa EPV:n ohjeissa, jotka on annettu asetuksen (EU) 2023/1144⁴ 45 artiklan 8 kohdan mukaisesti.
31. Lunastusskenaarioiden tulisi kuvastaa lunastusta toiminnan jatkuessa, kansallisen lainsäädännön mukaisessa tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä tai sovellettaessa liikkeeseenlaskijaa mahdollisesti koskevaa kriisinratkaisustrategiaa.
32. Liikkeeseenlaskijat voivat katsoa, että likvidaatiostrategioiden laatimista varten voidaan toteuttaa liiketoimia, kuten takaisinostosopimuksia ja arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia, jos ne ovat olennaisia tuottojen maksimoimiseksi, prosessin nopeuttamiseksi ja vaikutuksen rajoittamiseksi niillä markkinoilla, joilla varoilla käydään vaihdantaa.
33. Kohtia 31 ja 32 tulisi soveltaa soveltuvien osin liikkeeseenlaskijoihin, joilla ei ole velvollisuutta ylläpitää omaisuusreserviä, siinä määrin kuin se on sovellettavan alakohtaisen lainsäädännön mukaista.

Oikea-aikainen täytäntöönpano

34. Liikkeeseenlaskijoiden tulisi varmistaa, että lunastussuunnitelmassa määritetään käytännöllisellä ja operatiivisella tavalla toimet, jotka liikkeeseenlaskijan on toteutettava välittömästi ja joka tapauksessa ilman aiheutonta viivytystä, kun toimivaltainen viranomainen on tehnyt päätöksen suunnitelman toteuttamisen aloittamisesta asetuksen (EU) 2023/1114 47 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
35. Lunastussuunnitelmaan tulisi sisällyttää myös kattava ja organisoitu suunnitelma täysimääräisen täytäntöönpanon edellyttämistä vaiheista ja niihin liittyvistä toimista, ja siinä tulisi osoittaa, että niillä saadaan aikaan hallittu lunastus kaikille tokenien haltijoille ja että tällaiset toimet ovat

⁴ EBA/GL/2024/08 – saatavilla osoitteessa: [Loppuraportti ohjeista, jotka on annettu likviditeettistresseistä MiCAR-asetuksen 45 artiklan 8 kohdan mukaisesti \(europa.eu\)](https://www.eba.europa.eu/en/press-communications/press-releases/2024/08)

yhdenmukaisia kryptovaran kuvauksen kanssa. Lisäksi lunastussuunnitelma tulisi laatia niin, että se on kattava, itsestään selvä ja helposti ymmärrettävä myös kolmansille osapuolille.

36. Suunnitelman asianmukaisen täytäntöönpanon vaiheisiin tulisi sisällyttää

- i. välittömät jatkotoimet, jotka seuraavat toimivaltaisen viranomaisen päätöksestä käynnistää lunastussuunnitelma, mukaan lukien sisäisten prosessien tai sopimusjärjestelyjen aktivointi kriittisten toimintojen toiminnan ylläpitämiseksi
- ii. sellaisen viestintäilmoituksen julkaiseminen, jossa tokenien haltijoille ilmoitetaan lunastusvaateiden toimittamisprosessista ja -aikataulusta sekä siihen liittyvä sisältö
- iii. siltä osin kuin se ei sisälly edellä olevaan kohtaan i, omaisuusreservin likvidaatiostrategioiden täytäntöönpano, sellaisina kuin ne on esitetty edellä jaksossa "Omaisuusreservin likvidaatio"
- iv. lunastusvaatimusten arviointi
- v. jakosuunnitelman laatiminen, toisin sanoen kaikkien toimitettujen ja hyväksytyjen lunastusvaateiden kattamista koskevan suunnitelman laatiminen käyttämällä niiden liikkeeseenlaskijoiden, joiden on ylläpidettävä omaisuusreserviä, reservin likvidaatiosta saatujen tuottojen kokonaismäärää tai käyttämällä niiden liikkeeseenlaskijoiden, joiden ei tarvitse ylläpitää omaisuusreserviä, saatavilla olevia varoja lunastusvaateiden kattamiseen
- vi. järjestelyt ja aikataulu hyväksytyjen lunastusvaateiden täyttämiseksi.

37. Lunastussuunnitelmassa tulisi ilmoittaa kaikki vaiheet, joissa talousrikosten torjuntaa koskevat veloitteet on täytettävä lunastussuunnitelman täytäntöön panemiseksi ja erityisesti lunastusprosessin toteuttamiseksi alla olevan jakson mukaisesti.

38. Täyttääkseen vaatimuksen, jonka mukaan lunastussuunnitelma on pantava täytäntöön oikea-aikaisesti, liikkeeseenlaskijan tulisi ottaa huomioon seuraavat seikat:

- i. tarve varmistaa riittävä valmius sen tukemiseen, että liikkeeseenlaskija ottaa käyttöön käytännölliset ja operatiiviset toimet välittömästi ja joka tapauksessa ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun toimivaltainen viranomainen on päättänyt käynnistää suunnitelman täytäntöönpanon asetuksen (EU) 2023/1114 47 artiklan 1 kohdan mukaisesti
- ii. kohtuullinen aika jaksossa "Omaisuusreservin likvidaatio" kuvattujen likvidaatiostrategioiden täytäntöönpanoon
- iii. tokenien haltijoille annettu kohtuullinen aika, jonka kuluessa ne voivat esittää lunastusvaateensa jäljempänä olevien 53–56 kohtien mukaisesti
- iv. lunastusvaateen tarkistamiseen ja selvittämiseen tarvittava aika

- v. jakosuunnitelman loppuun saattamiseen tarvittava aika ottaen huomioon sen monimutkaisuus, mukaan lukien toimitettujen lunastusvaateiden määrä.

39. Liikkeeseenlaskijan tulisi ilmoittaa lunastussuunnitelmassa suunnitellut järjestelyt, joilla varmistetaan omaisuusreservin likvidaatiosta saatavien tulojen turvallinen säilyttäminen ennen lunastusvaateiden selvittämistä.

4.3 Lunastussuunnitelman sisältö

Hallinnan periaatteet

40. Liikkeeseenlaskijan tulisi varmistaa, että lunastussuunnitelma sisältää selkeän ja yksityiskohtaisen kuvauksen ohjaus- ja hallintojärjestelmistä ja -prosesseista, jotka kattavat sen kehittämisen, arvioinnin ja päivityksen sekä sen täytäntöönpanon. Lunastussuunnitelmassa tulisi erityisesti
- i. ilmoittaa ylimmän hallintoelimen jäsenet tai liikkeeseenlaskijan organisaatorakenteeseen kuuluvat henkilöt, jotka vastaavat lunastussuunnitelman laatimisesta, päivittämisestä ja täytäntöönpanosta
 - ii. kuvata, miten lunastussuunnitelma on sisällytetty sisäisen valvonnan kehykseen, johon viitataan ART:ien liikkeeseenlaskijoiden ohjaus- ja hallintojärjestelmien vähimmäissisällöstä annetuissa EPV:n ohjeissa ⁵ tai muussa EMT:ien liikkeeseenlaskijoihin sovellettavassa asiaankuuluvassa säännöksessä
 - iii. kuvata menettelyt, joilla suunnitelmaa päivitetään tai tarkistetaan, jos tapahtuu merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat liikkeeseenlaskijan liiketoiminta- tai rahoitusprofiiliin tai liikkeeseen laskettuihin tokeneihin
 - iv. yksilöidä kriittiset toiminnot, jotka on pidettävä toiminnassa suunnitelman täytäntöönpanoa varten, ja nimettävä vastuuhenkilö(t) joko liikkeeseenlaskijan sisällä tai kolmannen osapuolen sisällä 42–51 kohdan mukaisesti
 - v. vahvistaa menettely kuhunkin vaiheeseen kuuluvan toimen hyväksymiseksi, jotta voidaan varmistaa lunastussuunnitelman oikea-aikainen toteuttaminen toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä asetuksen (EU) 2023/1114 47 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja
 - vi. nimetä yhteyshenkilö, joka vastaa viestinnästä tokenien haltijoiden, toimivaltaisten viranomaisten, vastapuolten ja/tai yleisön kanssa, ja antaa näiden henkilöiden ajantasaiset yhteystiedot liikkeeseenlaskijan organisaatiossa.

⁵ EBA/GL/2024/06 – saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2024-06/611ef3d4-4d67-467f-bf0d-4c2b1dd0ef5e/Final%20report%20on%20draft%20Guidelines%20on%20internal%20governance%20of%20issuers%20of%20ARTs.pdf>.

41. Lunastussuunnitelmassa tulisi ottaa asianmukaisesti huomioon väliaikaisen hallinnonhoitajan nimeämisen vaikutus, kun siitä säädetään sovellettavassa lainsäädännössä asetuksen (EU) 2023/1114 47 artiklan 2 kohdan mukaisesti, mukaan lukien seuraukset siitä, että ylin hallintoelin ei ehkä ole vastuussa lunastussuunnitelman täytäntöönpanosta kokonaan tai osittain.

Kriittiset toiminnot ja sopimusjärjestelyt

42. Lunastussuunnitelmaan tulisi sisällyttää kartoitus kriittisistä toiminnoista, jotka ovat välttämättömiä suunnitelman asianmukaisen täytäntöönpanon kannalta. Liikkeeseenlaskijan rakenteellinen organisaatio huomioon ottaen näihin voi sisältyä liikkeeseenlaskijoiden sisäisiä toimintoja tai kolmansien osapuolten tarjoamia toimintoja. Kartoituksen perusteella lunastussuunnitelmaan tulisi laatia luettelo tällaisista osapuolista ja esittää voimassa olevat sopimusehdot.

43. Tällaiseen kriittisten toimintojen kartoitukseen tulisi tarvittaessa sisällyttää liikkeeseenlaskijan riskienhallintatoiminto, kaupankäyntiyksikkö, varainhallinta- tai rahoitustoiminto, asiaankuuluvat ICT-toiminnot ja -järjestelmät, rahanpesun torjuntatoiminto (jos sellainen on olemassa liikkeeseenlaskijan tyypistä riippuen), suhde omaisuusreservin säilyttäjään (jos sellainen on olemassa), vuorovaikutus rahoituksen välittäjien kanssa (tarvittaessa) jälki- ja takaisinostomarkkinoille pääsemiseksi omaisuusreservin likvidaatiota varten, ja suhde kryptovarapalvelun tarjoajiin (tarvittaessa) tokenien haltijoiden tunnistamiseksi ja liikkeessä olevien tokenien keräämiseksi tai maksupalveluntarjoajiin (tarvittaessa) maksujen suorittamiseksi tokenien haltijoille, joiden katsotaan olevan oikeutettuja lunastusvaateeseen, tai muusta asiaan liittyvästä toiminnasta.

44. Niiden ART:ien liikkeeseenlaskijoiden, jotka eivät ole direktiivin 2015/849/EU⁶ mukaisia ilmoitusvelvollisia, tulisi aina selittää lunastussuunnitelmassa, miten ne ottavat mukaan kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvia välittäjiä, jotta nämä välittäjät voivat

- a) suorittaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan (AML/CFT) tarkastuksia, mukaan lukien asiakkaan due diligence -tarkastukset lunastusvaateen jättäneille tokenin haltijoille ja
- b) noudattaa asetuksen (EU) 2023/1113 (maksun tiedot -asetus)⁷ mukaisia velvoitteitaan (ks. näiden ohjeiden kohdat 55 ja 56) siirron osalta.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2023/1113, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, varainsiirtojen ja tiettyjen kryptovarojen siirtojen mukana toimitettavista tiedoista ja direktiivin (EU) 2015/849 muuttamisesta (EUVL L 150, 9.6.2023, s. 1).

45. Liikkeeseenlaskijan organisaation kriittisten toimintojen osalta liikkeeseenlaskijan tulisi sisällyttää lunastussuunnitelmaan katsaus olennaisista sisäisistä järjestelyistä ja prosesseista, jotka koskevat kriittisten toimintojen toimintaa ja toiminnan jatkuvuutta, mukaan lukien keskeiset henkilöt ja heidän ajantasaiset yhteystietonsa hätätilanteita varten.
46. Kolmansien osapuolten tarjoamien kriittisten toimintojen osalta lunastussuunnitelman tulisi sisältää luettelo kaikista tällaisista kolmansista osapuolista, liikkeeseenlaskijan sisäisistä keskeisistä yhteyshenkilöistä ja sopimuksesta vastaavasta kolmannesta osapuolesta sekä ajantasaiset yhteystiedot hätätilanteita varten.
47. Lunastussuunnitelmassa tulisi myös esittää yleiskatsaus sopimusjärjestelyjen sisällöstä ja osoittaa niiden riittävyys, eturistiriitojen välttäminen mukaan luettuna, lunastussuunnitelman oikea-aikaiseksi ja tasapuoliseksi toteuttamiseksi. Liikkeeseenlaskijan tulisi myös vahvistaa, että tällaisilla sopimuksilla varmistetaan suorituskyvyn jatkuvuus, jos lunastussuunnitelma aktivoidaan.
48. Erityisesti omaisuusreservin säilyttäjiä ja (mahdollisten) rahoituksen välittäjiä osalta, joiden tehtävänä on panna täytäntöön liikkeeseenlaskijan omaisuusreservin likvidaatiota varten antamat toimeksiannot, lunastussuunnitelmassa esitetyissä sopimusehdoissa tulisi ottaa asianmukaisesti huomioon tavoite, jonka mukaan omaisuusreservin likvidaatiosta saatavat tulot maksimoidaan tokenien haltijoita varten, tokenien haltijoiden kannalta paras toteutus varmistetaan ja vältetään tarpeeton taloudellinen vahinko tokenien haltijoille.
49. Liikkeeseenlaskijan tulisi pitää ajan tasalla luettelo kriittisiä toimintoja tarjoavista kolmansista osapuolista ja sopimusehdoista. Tarvittaessa merkittävimpien kolmansien osapuolien, myös säilyttäjiä, kanssa tehdyt sopimukset voidaan sisällyttää lunastussuunnitelman liitteiksi.
50. Kriittisiä toimintoja tarjoavien kolmansien osapuolten kanssa voimassa olevien sopimusjärjestelyjen yleiskuva ei saisi estää liikkeeseenlaskijaa tarvittaessa tekemästä sopimusjärjestelyjä muiden vaadittujen välittäjiä kanssa lunastussuunnitelman aktivointihetkellä, jos tämä edistäisi suunnitelman tehokkaampaa täytäntöönpanoa.
51. Tätä varten lunastussuunnitelmassa tulisi selkeästi ja toiminnallisesti havainnollistaa ainakin välittäjiä valintaprosessi, siinä tulisi olla yhteenvedo ehdotetuista keskeisistä sopimusehdoista (kuten tehtävistä, aikataulusta tai kustannuksista), ja siihen tulisi sisällyttää lunastussuunnitelman liitteenä alustava ehtoasiakirja, jossa on luettelo mahdollisista sopimuskumppaneista, joiden kanssa liikkeeseenlaskija on käynyt keskustelua/neuvottelua, sekä valintaperusteet.

Tokenien haltijoiden vaateiden hallittua lunastamista koskeva menettely

52. Liikkeeseenlaskijan tulisi varmistaa, että lunastussuunnitelmassa määritetään asianmukainen menettely tokenien haltijoiden saatavien lunastamista varten ja että se esitetään ja siitä tiedotetaan selkeällä, helposti saatavilla olevalla ja ymmärrettävällä kielellä asiaa koskevassa jaksossa annettujen viestintäsuunnitelmaa koskevien ohjeiden mukaisesti.

53. Tällainen prosessi tulisi järjestää operatiivisesti, ja sillä tulisi varmistaa, että tokenien haltijoiden lunastussaatavat maksetaan ajoissa asetuksen (EU) 2023/1114 47 artiklassa säädettyjen vaatimusten ja kryptovarojen kuvauksen sisällön mukaisesti.
54. Tätä varten lunastussuunnitelmassa tulisi kuvata prosessit, liikkeeseenlaskijan soveltamat toimenpiteet rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen liittyvien riskien tunnistamiseksi ja torjumiseksi sekä tekniset välineet, jotka on otettu käyttöön tai jotka on tarkoitus ottaa käyttöön, jotta voidaan käsitellä
- i. tokenien haltijoiden tunnistetiedot ja heidän oikeutensa tokenien lunastukseen
 - ii. lunastettujen tokenien kerääminen ja pysyvä poistaminen liikkeestä ja
 - iii. tämän jälkeen varojen maksaminen tai jako tokenien haltijoille.
55. Menettelyn kuvauksessa tulisi viitata sovellettavien rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien velvoitteiden noudattamiseen. Lunastussuunnitelmassa tulisi erityisesti
- a) edellä olevan 54 kohdan i alakohdan osalta viitata sellaisten asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden toteuttamiseen, joita sovelletaan direktiivin (EU) 2015/849 mukaisesti tokenien haltijoihin, jotka toimittavat lunastusvaateen
 - b) edellä olevan 54 kohdan iii alakohdan osalta viitataan tapauksen mukaan tarkastuksiin, jotka koskevat varainsiirron mukana toimitettavia tietoja asetuksen (EU) 2023/1113 mukaisesti.
- Toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää näissä ohjeissa määriteltyjä lunastukseen liittyviä valtuuksia ja suorittaa niihin liittyviä tehtäviä tehokkaassa yhteistyössä ja vaihtaa tietoja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten kanssa kyseisen asetuksen 94 artiklan 5 kohdan mukaisesti.
56. Lunastussuunnitelmassa tulisi ilmoittaa selvästi ne vaatimukset ja vähimmäissisältö, jotka tokenien haltijoiden tulisi ilmoittaa lunastusvaateen osalta ja joihin tulisi sisältyä
- a) yksittäisten haltijoiden henkilöllisyys ja yhteystiedot (nimi, osoite, sähköpostiosoite ja/tai puhelinnumero), siten, että käy ilmi, että henkilötietoja käsitellään asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti
 - b) todisteet siitä, että vaateen tekevä henkilö on tokenin haltija ja näin ollen oikeutettu siihen lunastusoikeuteen, johon lunastusvaade liittyy, sekä (mahdolliset) tarvittavat takuut tokenin haltijan puolelta kryptovaran kuvauksen mukaisesti
 - c) tiedot, joita tarvitaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien tunnistamiseen, arviointiin ja hallintaan, muun muassa asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden toteuttamiseen lunastuksen yhteydessä direktiivin 2015/849/EU mukaisesti tokenien haltijoiden osalta

- d) hallussa olevien asianomaisten tokenien lukumäärä (mukaan lukien hallussa olevat murto-osat) ja lompakkoon kuuluvat julkiset lohkoketjuosoitteet, joissa tokeneita säilytetään (soveltuvin osin) ja
 - e) merkintä tokenin haltijan pankki- tai maksutilistä, jolle varat siirretään lunastusvaateen maksua varten, tai vastaavat tiedot, joita tarvitaan varojen toimittamiseksi lunastusta varten (soveltuvin osin). Tällaisia pankki- tai maksutilejä tulisi mieluiten pitää EU:n luotto- tai maksulaitoksissa, eikä niitä saisi missään tapauksessa pitää suuririskisissä kolmansissa maissa direktiivin (EU) 2015/849 9 artiklassa tarkoitetun rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskin vuoksi.
57. Edellä lueteltujen ja lunastusvaateeseen sisältyvien tietojen perusteella liikkeeseenlaskijan tulisi myös voida arvioida, ovatko tokenien haltijat oikeutettuja lunastukseen, mikä on ennakoedellytys sille, että lunastetut tokenit voidaan kerätä ja poistaa pysyvästi liikkeestä. Tätä varten lunastussuunnitelmassa tulisi täsmentää, miten mekanismi tokenin toimittamisesta maksua vastaan pannaan täytäntöön. Erityisesti tulisi ilmoittaa, miten liikkeeseenlaskija kerää kunkin lunastetun tokenin ja poistaa sen myöhemmin kierrosta (tai ”polttaa” sen) eikä kumpikaan osapuoli voi enää kierrättää, vaihtaa, siirtää tai myydä sitä.
58. Lunastussuunnitelmassa tulisi myös selvittää asiaankuuluvat tietolähteet sekä suunnitellut toimet ja menettelyt, joita toteutetaan tai joihin tukeudutaan, jotta lunastettavaksi vaadittujen tokenien määrä saadaan täsmäytettyä liikkeessä olevien tokenien määrään.
59. Lunastussuunnitelman tulisi sisältää kaikki tarvittavat vaiheet, toimet ja prosessit jakosuunnitelman laatimiseksi, jotta voidaan maksaa tokenien haltijoille, jotka ovat esittäneet lunastusvaateen, joka on hyväksytty.

Viestintäsuunnitelma

60. Lunastussuunnitelmaan tulisi sisällyttää viestintäsuunnitelma, joka aktivoidaan viipymättä, kun toimivaltainen viranomainen tekee päätöksen lunastussuunnitelman täytäntöönpanon käynnistämisestä asetuksen (EU) 2023/1114 47 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
61. Viestintäsuunnitelman tulisi sisältää ainakin seuraavaa:
- a) yleisölle toimitettavan julkisen ilmoituksen luonnos ja
 - b) ilmoitusluonnokset kriittisiä toimintoja tarjoaville kolmansille osapuolille, joihin on otettava välittömästi yhteyttä lunastussuunnitelman aktivoimisen jälkeen. Jos asianomaisissa sopimuksissa on sovittu tiedonantoilmoituksista, ne tulisi liittää lunastussuunnitelmaan.

Liikkeeseenlaskijan tulisi varmistaa, että tokenien haltijoiden lunastuksia koskeva viestintäsuunnitelma on yhdenmukainen muiden olemassa olevien viestintäsuunnitelmien kanssa.

62. Julkisen ilmoituksen luonnos tulisi laatia, jotta tokenien haltijoille voidaan ilmoittaa toimivaltaisen viranomaisen päätöksestä aktivoida lunastussuunnitelma, jotta tokenit voidaan lunastaa asianmukaisesti, oikea-aikaisesti ja tasapuolisesti ilman tarpeetonta taloudellista haittaa ja kryptovarojen kuvauksessa esitettyjen ehtojen mukaisesti.
63. Suuren yleisön ja mahdollisimman monien tokenien haltijoiden tavoittamiseksi lunastussuunnitelmassa tulisi ilmoittaa, missä tiedotuskanavissa ilmoitus tulisi julkaista. Liikkeeseenlaskijan tulisi tällöin asettaa etusijalle sellaiset tiedotuskanavat, joita liikkeeseenlaskija tavallisesti käyttää yleisölle ja markkinoille tiedottamiseen sekä tuotteidensa ja palvelujensa mainostamiseen.
64. Julkisen ilmoituksen luonnoksessa tulisi kuvata selkeällä ja ei-teknisellä kielellä lunastusmenettelyn päävaiheet ja toimet, jotka tokenien haltijoiden on tehtävä ilmoitetussa aikataulussa saadakseen tokeninsa lunastettua.
65. Tätä varten julkisen ilmoituksen luonnoksessa tulisi olla vähintään seuraavat tiedot:
- a) tarkka päivämäärä ja kellonaika, jolloin lunastussuunnitelma on aktivoitu toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä
 - b) lunastusvaateen vähimmäissisältö näiden ohjeiden 56 kohdan mukaisesti;
 - c) tällaisen ilmoituksen julkaisemisesta alkava määräaika, jonka kuluessa tokenien haltijoiden on esitettävä lunastusvaateensa liikkeeseenlaskijalle tai (tarvittaessa) kolmansille osapuolille kryptovaran kuvauksessa esitetyn mukaisesti ja
 - d) menettely, tekninen tuki ja sijainti, johon tokenien haltijoiden tulisi jättää lunastusvaateensa, esimerkiksi liikkeeseenlaskijan tietty portaali tai soveltuvin osin kolmannen osapuolen portaali. Ratkaisut eivät saa syrjiä tokenien haltijoita esimerkiksi asuinpaikan perusteella.

Useampi liikkeeseenlaskija laskee liikkeelle saman ART:n tai EMT:n

66. Kun ART:n on laskenut liikkeelle useampi liikkeeseenlaskija tai jos merkittävän EMT:n on laskenut liikkeelle useampi liikkeeseenlaskija, jotka eivät ole luottolaitoksia, asetuksessa (EU) 2023/1114 säädetään, että tokenin asianmukaisen vakautusmekanismin varmistamiseksi on perustettava yksi omaisuusreservi.
67. Tämän vuoksi lunastussuunnitelma tulisi jakaa kahteen osaan: ensimmäinen on yhteinen kaikille liikkeeseenlaskijoille ja kaikkien liikkeeseenlaskijoiden hyväksymä ja toinen kullekin liikkeeseenlaskijalle erityinen osa.
68. Liikkeeseenlaskijoiden tulisi koordinoita lunastussuunnitelman yhteisen osan laatiminen ja siitä sopiminen, ja sen tulisi sisältää ainakin seuraavat osat:

- i. lunastussuunnitelmaa koskevat yleiset periaatteet ja tavoitteet, sellaisina kuin ne on esitetty näiden ohjeiden jaksossa "Lunastussuunnitelman yleiset periaatteet ja tavoitteet"
 - ii. näiden ohjeiden jakso "Kriittiset toiminnot ja sopimusjärjestelyt", jonka tarkoituksena on määrittää kriittiset toiminnot, joiden valvonnassa liikkeeseenlaskijan on oltava toimintakykyinen, jotta yhteinen lunastussuunnitelma voidaan panna tehokkaasti täytäntöön
 - iii. jakso "Tokenien haltijoiden vaateiden hallittua lunastamista koskeva menettely"
 - iv. jakso "Viestintäsuunnitelma"
 - v. tehokas koordinointi liikkeeseenlaskijoiden välillä lunastussuunnitelman laatimista, tarkistamista ja päivittämistä varten
 - vi. liikkeeseenlaskijoiden välinen tehokas koordinointi suunnitelman asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi sen jälkeen, kun se on aktivoitu toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä ja
 - vii. kaikkien liikkeeseenlaskijoiden sitoutuminen noudattamaan kokonaan ja tarkasti yhteisesti sovitun lunastussuunnitelman ehtoja.
69. Asianmukaisen yhteensovittamisen varmistamiseksi lunastussuunnitelmaan osallistuvien liikkeeseenlaskijoiden tulisi nimetä keskuudestaan yksi koordinaattoriksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta kunkin liikkeeseenlaskijan omaa vastuuta. Koordinaattori voidaan valita ottaen huomioon eri liikkeeseenlaskijoiden liiketoimintakokemus ja niiden sisäisen organisaation kypsyysaste, rooli vuorovaikutuksessa säilyttäjien ja muiden kolmansien osapuolten palveluntarjoajien tai välittäjien kanssa sekä niiden liikkeeseenlaskuun osallistumisen olennaisuus. Koordinoititehtäviin voivat kuulua lunastussuunnitelman laatiminen, tarkistaminen ja päivittäminen, viestintäsuunnitelmaa koskevan osion täytäntöönpano sekä lunastussuunnitelman hallinnoinnin ja toteuttamisen koordinointi.
70. Lunastussuunnitelman toinen osa tulisi räätälöidä erityisesti kunkin liikkeeseenlaskijan sisäisen organisaation mukaan. Liikkeeseenlaskijoiden tulisi erityisesti säätää asianmukaisista toimenpiteistä, joilla pyritään varmistamaan seuraavien soveltaminen:
- i. näiden ohjeiden jakso "Hallinnan periaatteet" ja
 - ii. jakso "Kriittiset toiminnot ja sopimusjärjestelyt", jossa otetaan huomioon liikkeeseenlaskijan organisaation kriittiset toiminnot tai kolmansien osapuolten tarjoamat kriittiset toiminnot, joiden on oltava toiminnassa lunastussuunnitelman tehokasta täytäntöönpanoa varten.
71. Kunkin liikkeeseenlaskuun osallistuvan liikkeeseenlaskijan toimivaltaisten viranomaisten tulisi kuulla hyvissä ajoin toisiaan ja tehdä yhteistyötä liikkeeseenlaskijoiden toimittaman lunastussuunnitelman arvioinnissa.

72. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi kuulla toisiaan ja tehdä yhteistyötä arvioidakseen, täyttyvätkö mahdolliset perusteet lunastussuunnitelman käynnistämiseksi. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi välttää aktivoimasta lunastussuunnitelmaa, kun yksi tai useampi liikkeeseenlaskija korjaa viipymättä ne kielteiset vaikutukset liikkeessä olevaan ART:iin tai EMT:iin, jotka johtuvat yhden liikkeeseenlaskijan kyvyttömyydestä tai todennäköisestä kyvyttömyydestä täyttää velvoitteensa, tavalla, jolla vältetään kielteiset vaikutukset tokenien haltijoiden luottamukseen, tokenien haltijoiden oikeuksiin tai markkinoiden vakauteen.

Lunastussuunnitelman ja muiden menettelyjen välinen vuorovaikutus

73. Liikkeeseenlaskijan tulisi ottaa huomioon, että vaikka asetuksen (EU) 2023/1114 46 artiklan mukaisesti laadittu elvytysuunnitelma (kutsutaan myös palautumissuunnitelmaksi) ja lunastussuunnitelma ovat kaksi erillistä asiakirjaa, joissa käsitellään liikkeeseenlaskijan mahdollisen kriisin kahta eri vaihetta ja tilannetta, niiden tulisi olla johdonmukaisia erityisesti sisäisten ohjaus- ja hallintojärjestelmien ja riskienhallintajärjestelmien, menettelyjen sekä tietotekniikkajärjestelmien ja kriittisten toimintojen tunnistamisen osalta.

74. Kun liikkeeseenlaskija on luottolaitos tai direktiivin 2014/59/EU⁸ soveltamisalaan kuuluva yhteisö tai asetuksen (EU) 2021/23⁹ soveltamisalaan kuuluva keskusvastapuoli, liikkeeseenlaskijan tulisi laatia lunastussuunnitelma kriisinratkaisusuunnitelmansa ja purkamis- tai uudelleenjärjestämismahdollisuusvaatimustensa mukaisesti. Tätä varten liikkeeseenlaskijan tulisi ottaa huomioon yhteisön kriisinratkaisustrategia, määritetyt kriittiset toiminnot ja palvelutasojärjestelyt, jotka ovat olennaisia yhteisön toiminnan jatkuvuuden kannalta, ja sen on pyrittävä varmistamaan kriisinratkaisustrategian ja lunastussuunnitelman moitteeton toiminta samanaikaisesti.

75. Jos liikkeeseenlaskijan lunastussuunnitelmassa suunnittelemissa toimilla, sopimusjärjestelyillä, menettelyillä ja järjestelmillä on todennäköisesti haitallisia vaikutuksia yhteisön purkamismahdollisuuksiin, liikkeeseenlaskijan tulisi saattaa ne kriisinratkaisuviranomaisen tietoon lunastussuunnitelman liitteenä olevassa huomautuksessa. Tämä ei vaikuta kriisinratkaisuviranomaisen suorittamaan lunastussuunnitelman arviointiin, jossa otetaan huomioon yhteisön purkamismahdollisuudet ja kriisinratkaisuviranomaisen valtuudet antaa suosituksia toimivaltaiselle viranomaiselle asetuksen (EU) 2023/1114 47 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/59/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivi) (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 190).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/23, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, keskusvastapuolten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä asetusten (EU) N:o 1095/2010, (EU) N:o 648/2012, (EU) N:o 600/2014, (EU) N:o 806/2014 ja (EU) 2015/2365 sekä direktiivien 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2007/36/EY, 2014/59/EU ja (EU) 2017/1132 muuttamisesta (EUVL L 22, 22.1.2021, s. 1).

76. Ottaen huomioon, että kriisinratkaisuviranomainen on laatinut kriisinratkaisusuunnitelman ja liikkeeseenlaskija on laatinut lunastussuunnitelman, nämä kaksi suunnitelmaa ovat erillisiä asiakirjoja.

4.4 Uudelleentarkastelun ja päivittämisen säännöllisyys

77. Sen varmistamiseksi, että lunastussuunnitelmat pysyvät toimintakunnossa ja tehokkaina kaikkina aikoina, liikkeeseenlaskijoiden tulisi säännöllisesti tarkastella uudelleen ja päivittää kyseisiä suunnitelmia, myös tapauksissa, joissa liikkeeseenlaskijaan tai sen liiketoimintaympäristöön kohdistuu olennaisia muutoksia, kuten 79 kohdassa tarkemmin kuvataan, ja toimittaa tarkistettu lunastussuunnitelma toimivaltaiselle viranomaiselle arvioitavaksi. Elvytysuunnitelman muutosten tulisi johtaa lunastussuunnitelman pikaiseen ja oikea-aikaiseen tarkistukseen sen arvioimiseksi, onko suunnitelma edelleen yhdenmukainen elvytysuunnitelman uuden version kanssa.

78. Uudelleentarkastelun tiheydessä tulisi ottaa huomioon kohdassa 12 esitetty suhteellisuusperiaate ja ohjeet lunastussuunnitelman uudelleentarkastelun tiheydestä kohtien 13 ja 14 mukaisesti.

79. Liikkeeseenlaskijan tulisi myös viipymättä tarkistaa ja päivittää lunastussuunnitelma, kun tapahtuu olennaisia muutoksia, jotka liittyvät erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- i. liikkeeseenlaskijan liiketoimintamalli tai organisaatorakenne
- ii. tokenin luonne, mukaan lukien tokeniin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet
- iii. markkinaolosuhteet, jotka vaikuttavat liikkeeseenlaskijaan tai omaisuusreserviin tai tokenin käyttöön
- iv. tuntemattoman haavoittuvuuden syntyminen erityisesti ICT-riskin tai kyberhyökkäyksen osalta, mikä johtaisi suunnitelman tehottomuuteen ja
- v. lainsäädäntöön, sääntelyyn tai valvontaan liittyvät näkökohdat.

4.5 Laukaisevat tekijät

80. Asetuksen (EU) 2023/1114 47 artiklan 1 kohdan mukaisesti lunastussuunnitelman toteuttaminen käynnistyy toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä siitä, että liikkeeseenlaskija ”ei pysty tai todennäköisesti ei pysty noudattamaan velvoitteitaan”.

81. Asetuksen (EU) 2023/1114 47 artiklan 1 kohdassa nimenomaisesti mainittujen tilanteiden eli liikkeeseenlaskijan i) maksukyvyttömyyden, ii) kriisinratkaisun (tapauksen mukaan) tai iii) toimiluvan peruuttamisen lisäksi näissä ohjeissa täsmennetään seikat, joiden perusteella toimivaltainen viranomainen arvioi, onko liikkeeseenlaskija kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön täyttämään asetuksen (EU) 2023/1114 mukaiset velvoitteensa.

82. Kun on kyse direktiivin 2014/59/EU 2 artiklan 1 kohdan 101 ja 102 alakohdassa määriteltyjen kriisinehkäisy- tai kriisinhallintatoimien tai asetuksen (EU) 2021/23 2 artiklan 11 alakohdassa määritellyn kriisintarkkailutoimen aloittamisesta, toimivaltainen viranomainen ei saisi käynnistää lunastussuunnitelmaa kuulematta ennalta asiaankuuluvia vakavaraisuus- tai kriisintarkkailuviranomaisia ja koordinoimatta toimia niiden kanssa direktiivin 2013/36/EU 10, direktiivin 2014/59/EU tai asetuksen (EU) 2021/23 nojalla, jos liikkeeseenlaskijaan sovelletaan näitä direktiivejä ja tätä asetusta.
83. Arvioidessaan, onko liikkeeseenlaskija kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön täyttämään asetuksen (EU) 2023/1114 mukaiset velvoitteensa, toimivaltaisen viranomaisen tulisi ottaa huomioon muun muassa 84 kohdan i-iii alakohdassa luetellut seikat, jotka liittyvät tapauksen mukaan yksinomaan asetuksen (EU) 2023/1114 III tai IV osastossa säädettyihin vaatimuksiin ja jotka kuuluvat toimivaltaisen viranomaisen valvonnan piiriin.
84. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi ottaa huomioon muun muassa seuraavat seikat arvioidessaan, ollaanko tilanteessa, jossa liikkeeseenlaskija ”ei pysty tai todennäköisesti ei pysty noudattamaan velvoitteitaan” asetuksen (EU) 2023/1114 mukaisesti:
- i. liikkeeseenlaskijan pääoma-asema: asetuksen (EU) 2023/1114 35 artiklan 1–5 kohdan ja 45 artiklan 5 kohdan vaatimusten rikkominen
 - ii. liikkeeseenlaskijan likvideettiasema asetuksessa (EU) 2023/1114 säädettyjen sovellettavien vaatimusten mukaisesti ja/tai omaisuusreservin likvideettiasema:
 - o asetuksen (EU) 2023/1114 III osaston 3 ja 5 luvussa säädettyjen likvideettivaatimusten rikkominen tai, jos liikkeeseenlaskija on velvollinen ylläpitämään omaisuusreserviä, asetuksen (EU) 2023/1114 III osaston 3 ja 5 luvussa säädettyjen omaisuusreservin tasoa ja koostumusta koskevien vaatimusten, mukaan lukien saman asetuksen 36 artiklan 4 kohdan, 38 artiklan 5 kohdan ja 45 artiklan 7 kohdan b alakohdan mukaiset täsmennykset, rikkominen, kun asiaa koskevia delegoituja asetuksia sovelletaan, tavalla, joka oikeuttaisi toimivaltaisen viranomaisen peruuttamaan liikkeeseenlaskijan toimiluvan
 - o liikkeeseenlaskija ei kykene maksamaan velkojaan ja vastuitaan eräpäivään mennessä ja
 - o omaisuusreservi on vastuita pienempi
 - iii. asetuksen (EU) 2023/1114 21 artiklan mukaisesti toimiluvan saaneiden ART:ien liikkeeseenlaskijoiden osalta muut toimiluvan voimassaolon jatkamista koskevat vaatimukset:

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

- ohjaus- ja hallintojärjestelmien osalta: olennaisten heikkouksien tai puutteiden kasautuminen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien tai sisäisten valvontatoimintojen keskeisillä osa-alueilla, mukaan lukien riskienhallinta ja ICT-riskienhallinta, joilla yksin tai yhdessä on olennainen kielteinen vaikutus liikkeeseenlaskijaan ja/tai sen häiriönsietokykyyn; tai muut seikat, joita toimivaltainen viranomaisena pitää merkityksellisinä
- olennaiset puutteet, joilla voi yhdessä olla olennainen kielteinen vaikutus liikkeeseenlaskijan vakavaraisuuteen, kuten merkittävä maineen heikkeneminen, joka johtuu liiketoiminnan harjoittamisen ja toiminnan avoimuuden puutteesta tai tietojen puutteellisesta tai virheellisestä julkistamisesta.

85. Arvioidessaan liikkeeseenlaskijan kyvyttömyyttä tai todennäköistä kyvyttömyyttä lähitulevaisuudessa noudattaa sovellettavia vaatimuksia, jotka määräytyvät myös edellä mainittujen tekijöiden perusteella, toimivaltaisen viranomaisen tulisi tehdä päätöksensä myös muun muassa seuraavien seikkojen perusteella:

- i. makrotalouden toimintaympäristön merkittävät kielteiset muutokset, jotka todennäköisesti vaarantavat liikkeeseenlaskijan aseman omien varojen, likviditeettivaatimusten ja/tai niiden varojen osalta, jotka suojaavat tokenin haltijoiden lunastusoikeuden, mukaan lukien korkoihin, markkinoiden jäätymiseen tai talouskasvuun liittyvät olennaiset muutokset; tällainen kehitys voi vaikuttaa huomattavan haitallisesti liikkeeseenlaskijan liiketoimintamalliin, kannattavuuteen, likviditeettiasemaan, elinkelpoisuuteen ja omaisuusreserviin
- ii. markkinoiden käsitys liikkeeseenlaskijasta heikkenee merkittävästi, mikä johtuu esimerkiksi esteistä, jotka haittaavat tokenien haltijoiden lunastusoikeuksia suojaavien varojen nopeaa saatavuutta, kuten liikkeeseenlaskijan talletuksia hallussaan pitävän tai sille säilytyspalveluja tarjoavan luottolaitoksen vakavaraisuusprofiilin heikkeneminen tai omaisuusreservissä olevien erittäin likvidien rahoitusvälineiden tai maksuvalmiusvaatimuksen (LCR) muodostavien laadukkaiden likvidien varojen negatiivinen volatilitteetti
- iii. markkinaolosuhteiden merkittävä heikkeneminen, joka todennäköisesti johtaa ART:ien tai EMT:ien haltijoiden pakoon muun muassa siksi, että tokenin markkina-arvon ja sen referenssinä olevien omaisuserien markkina-arvon välillä on suuri ja/tai jatkuva negatiivinen ero, ART:n tai EMT:n referenssinä oleviin tiettyihin omaisuseriin liittyy idiosynkraattinen shokki, kryptomarkkinoiden epävakaus kasvaa ja suurenee, rahoitusjärjestelmän ja liikkeeseenlaskijoiden kryptotoiminta ovat keskenään kytkeytyneet, mikä voi toimia (idiosynkraattisen tai koko markkinoita koskevan) kriisin leviämiskanavana, tai tokenien haltijoiden luottamus on menetetty.

86. Näiden ohjeiden 84 ja 85 kohdissa lueteltuja tekijöitä ja seikkoja tulisi analysoida huolellisesti ja kokonaisvaltaisesti, ja ne tulisi perustella. Sen määrittämisen, että liikkeeseenlaskija ei pysty tai ei todennäköisesti pysty täyttämään velvoitteitaan, tulisi edelleen perustua asiantuntija-arvioon,

eikä sitä saisi automaattisesti johtaa mistään tässä kuvatusta seikasta. Tämä pätee erityisesti niiden seikkojen tulkintaan, joihin liikkeeseenlaskijan tilanteeseen suoraan liittymättömät tekijät voivat vaikuttaa.

87. Kun toimivaltainen viranomainen määrittää liikkeeseenlaskijan kyvyttömyyden tai todennäköisen kyvyttömyyden täyttää lähitulevaisuudessa asetuksen (EU) 2023/1114 mukaiset velvoitteensa, sen tulisi perustaa päätöksensä muun muassa tässä jaksossa kuvattuun tekijöiden arviointiin ja ottaa tarvittaessa huomioon liikkeeseenlaskijan asetuksen (EU) 2023/1114 46 artiklan mukaisesti laatimassa elvytysuunnitelmassa esitettyjen vaihtoehtojen aiemman aktivoinnin epäonnistuminen tai tilanteen korjaamiseksi toteutettavien elvytystoimintavaihtoehtojen epäonnistuminen. Elvytysuunnitelman aiempi aktivointi ei kuitenkaan saisi olla välttämätön edellytys lunastussuunnitelman aktivoinnille.
88. Useimmissa tapauksissa on odotettavissa, että toimivaltaisen viranomaisen toteamus liikkeeseenlaskijan kykenemättömyydestä tai todennäköisestä kykenemättömyydestä täyttää velvoitteitaan, perustuu useisiin tässä jaksossa esitettyihin tekijöihin eikä vain yhteen niistä. On kuitenkin mahdollista, että joissakin tilanteissa vain yhden edellytyksen täytyminen sen vakavuudesta ja vakavaraisuusvaikutuksesta riippuen riittää tukemaan toimivaltaisen viranomaisen päätöstä käynnistää lunastussuunnitelma.

